

УДК [613.86+613.88]:[159.923:351.74(477)-051]

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-14\(32\)-699-710](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-14(32)-699-710)

Кучерган Єлизавета Валеріївна кандидат педагогічних наук, доцентка кафедри соціально-гуманітарних та загальноправових дисциплін, Криворізький навчально-науковий інститут Донецького державного університету внутрішніх справ, вул. Тільги Степана, 21, м. Кривий Ріг, 50065, тел.: (056)4947021, <https://orcid.org/0000-0003-0284-4349>

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ САКРАЛЬНОГО ЗМІСТУ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я В ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО УКРАЇНИ

Анотація. У статті розглядаються питання впровадження в суспільне життя процесів інтеграції основоположних сакрально-цивілізаційних цінностей обумовлених чоловічим і жіночим початком продовження роду, а також вирішенням гендерних проблем за допомогою встановлення взаємозв'язку стилів поведінки майбутнього працівника поліції, так як від особистості поліцейського, його індивідуально-психологічних особливостей, залежить його взаємодія з суспільством при виконанні службових обов'язків. Тому сакрально-символічний стиль психо-геометрії досить суттєво впливає на підсвідомому рівні на прийняття рішень в тій чи іншій професійній ситуації. Усвідомлення символів і уміння працювати з ними є вагомим впливом на прискорення розвитку процесів персоналізації поліцейського.

Осмислення системи сакрального змісту в персоналізації особистості поліцейського допоможе винайти та побудувати гендерні взаємовідносини таким чином, щоб вони як найбільше відповідали сучасним вимогам. Якщо поліцейський буде враховувати сакрально-символічний зміст психо-геометрії в професійній діяльності йому найвірогідніше вдасться знайти такі форми конструктивної поведінки, які усунуть всі недоліки негативних деструктивних впливів на форми мислення та перекосів щодо розподілу гендерних ролей. Лише за умови опанування сакральності можливе втілення нових принципів вираженої особистісного розвитку в становленні та існуванні державності.

В зв'язку з тим, що саме нерозуміння сакральності декларує досить поверхневе ставлення до багатьох питань, що пов'язані з професійною діяльністю, які потребують більш глибокого опрацювання з даної проблематики, слід зауважити, що все більш зростає інтерес до діяльності з використанням таких досліджень, адже це покращує виконання функціональних обов'язків на всіх рівнях персоналізації професійної діяльності, розширює комунікабельність, впливає на урівноваженість особистості поліцейського, підвищує відчуття правосвідомості в дотриманні прав і свобод громадян.

Ключові слова: гендерна рівність, гендерно-орієнтований підхід, персоналізація, ідентифікація, сприятливе освітнє середовище, толерантність, виховання, комунікація, взаємовідносини, психо-геометрія, сакральний зміст.

Kucherhan Elizaveta Valerievna PhD in Pedagogical Sciences, Associate professor at the Department of Social Humanities and Legal Disciplines, Kryvyi Rih Educational and Scientific Institute of Donetsk State University of Internal Affairs, Tilhy Stepana St., 21, Kryvyi Rih, 50065, tel.: (056) 494-70-21, <https://orcid.org/0000-0003-0284-4349>

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE SACRED CONTENT OF REPRODUCTIVE HEALTH IN PERSONALIZATION OF THE POLICEMAN OF UKRAINE

Abstract. The article examines the issue of the introduction into public life of the processes of integration of the fundamental sacral and civilizational values due to the male and female initiation of procreation, as well as the solution of gender problems by establishing the interrelationship of the behavior styles of the future police officer, since the personality of the policeman, his individual and psychological characteristics depend on his interaction with society during the performance of official duties. Therefore, the sacral-symbolic style of psycho-geometry has a significant influence on decision-making in a particular professional situation at a subconscious level. Awareness of symbols and the ability to work with them make a significant influence on accelerating the development of police officer personalization processes.

Understanding the system of sacred content in the personalization of the policeman's personality will help to invent and build gender relations in such a way that they meet modern requirements as much as possible. If a police officer takes into account the sacral-symbolic content of psycho-geometry in his professional activity, he will most likely be able to find such forms of constructive behavior that will eliminate all the disadvantages of negative destructive influences on forms of thinking and distortions regarding the distribution of gender roles. Only under the condition of mastering sacredness is it possible to embody new principles of balanced personal development in the formation and existence of statehood.

In connection with the fact that the misunderstanding of sacredness itself declares a rather superficial attitude to many issues related to professional activity, which require more in-depth study of this issue, it should be noted that there is a growing interest to activities using such research, because it improves the performance of functional duties at all levels of personalization of professional activity, expands communication, improves the balance of the policeman's

personality, increases the sense of legal awareness in observing the rights and freedoms of citizens.

Keywords: gender equality, gender-oriented approach, personalization, identification, favorable educational environment, tolerance, education, communication, relationships, psycho-geometry, sacred meaning.

Постановка проблеми. Процеси становлення морально зрілої особи поліцейського не можливе без усвідомлення сакральних-психологічних змістів його народу. Втілення в службу діяльність поліцейського психо-геометричних символів, які підсвідомо переплітаються з глибинним корінням народу та джерельними формами його існування та виживання за допомогою порядку виконання законів природи, суспільства, розвитку особистості і т. п., що є найважливішою вимогою в професійній діяльності поліцейського, принципу взаємодії з населенням на засадах партнерства. Потрібно обумовити, що велику роль у професійній діяльності поліцейського грають ціннісні орієнтації, які також формуються протягом життя під сакральним впливом. Достатній рівень фізичного та психічного здоров'я обумовлений сакральним змістом, який пов'язується з жіночим та чоловічим у прагненні продовження роду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Репродуктивне здоров'я – це насправді не відсутність будь-яких хвороб, що можуть обмежити можливості народжувати, а свобода самореалізації бути особистістю – жінкою чи чоловіком. Саме поняття здоров'я – це не відсутність захворювань, а відчуття повного фізичного, розумового та соціального комфорту та благополуччя. Найбільша мудрість, це відчувати себе частиною цілого, природи, народу, продовженням минулого та продовженням у майбутньому. Як раз в цьому і виникає проблема, що обмеженість відчуття основ сакральності поглиблює та накопичує багато різного виду проблем. Ці проблеми намагаються вирішити такі дослідники, як: І. Євтушенко, Н. Зборовська, Е. Лопухина, Ю. Мединська, Е. Мелетинский, В. Павленко, А. Пелипенко, М. Стельмахович, К. Юнг, О. Яремчук, які в своїх дослідженнях у певній мірі висвітлюють сакральні перекося сучасної цивілізації та намагаються гармонізувати сучасність.

Мета статті – дослідити взаємозв'язок сакральних-символічних змістів репродуктивного здоров'я в культурній спадщині народу України та персоналізації поліцейського за елементами професіоналізму, в першу чергу, комунікабельності на основі доброзичливих відносин з громадськістю, вміння вміло встановлювати правильний і доступний контакт на основі сформованості законних вимог у межах виконання своїх службових функцій.

Виклад основного матеріалу. Репродуктивне здоров'я чоловіка та жінки тісно пов'язане, перш за все, з умовами життя та системою виховання,

що оточують кожного громадянина України. Ці умови покликані виховувати в них нормальне ставлення до себе, як до особистості, вони базуються на особистих думках і вчинках. Продовження роду свого є ключовим моментом у слов'янській та світовій культурі та пов'язане більш за все з матінкою Землею, культ якої є найдавнішим в історії людства та батьком Небом. Наші пращури ототожнювали себе з людьми тієї місцевості, де народилися. Земля приймала в себе померлих, але вона і знову їх народжувала. Як стверджують дослідники, основним богом у древньослов'янській культурі є Бог Сварог – бог вогню та ковальства, який являє собою бога, суттєвим змістом якого є перше втілення чоловічого початку Роду. За слов'янською міфологією він створив світ, узявши камінь-Латир у вигляді восьмикутної зірки і за його допомогою спінив простір моря хаосу, який також зображується восьмикутною зіркою складеною із стріл (див. мал. 1); і з цієї піни згодом утворилася земля і весь організований законом простір, а потім за допомогою удару молота по каменю він створив коло сварожичів, тобто коло інших богів та коло знаків зодіаку, також слов'яни приписували Богу Сварогу та Богині Ладі створення всіх істот на землі та людей і встановлення між людьми шлюбних законів [3].

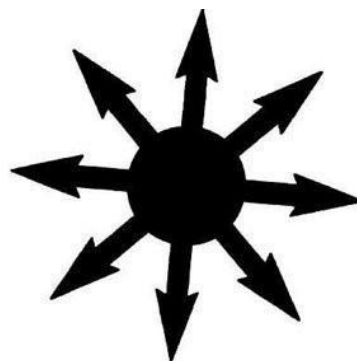

Рис. 1 Зірка Хаосу

За Біблійськими текстами камінь-Латир (див. мал. 2) трактується, як «Наріжний камінь» – це саме той першочерговий камінь, який закладається будівниками в фундамент і від якого повною мірою залежить місце розміщення будівлі. Символічно є те, що в наш час, саме це поняття являється основним початком всіх початків сутності чого-небудь у символічному значенні, який лежить в основі побудови землі, за текстом Біблії: «Бог спросив Іова, хто заклав наріжний камінь землі коли ще не було людей і відповів небесні «сини Бога» привносили йому хвалу» (Иов 38:4-7). Також надалі, слідуючи за біблійними текстами, слідує враховувати досить популярний вираз «Камінь спотикання». Дана метафора стосується якоїсь конкретної дії або якихось обставин що склались, через які людина стає на хибний шлях,

спотикається або падає морально чи впадає в гріх, який протирічить розвитку суспільства [3].

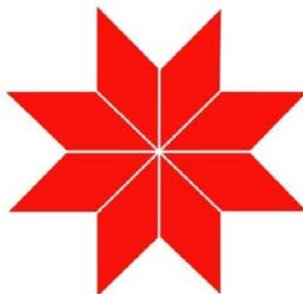

Рис. 2 Камінь-Латур

Таким чином, символічно кокарда поліції (див. мал. 3) являє собою восьми-кінцеву зірку, яка за формою ідентична і відповідає формі Латир-каменю, який за творами української книжності та східнослов'янських замовляннях є священний камінь, розташований у Центрі Світу, «всім каменям батько» і є початком встановлення законів світу та законів розвитку суспільства та держави. Звідси поліцейський – це громадянин України, що глибоко розуміє психолого-соціальні закони, охороняє правопорядок, є представником держави та уповноважений державою на те, щоб доносити закон до громадян суспільства і захищати його істинний законний зміст від маніпуляцій та неправильних тверджень, запобігати злочинам або конструктивно усувати їхні наслідки.

Загалом поліцейський, виконуючи свої безпосередні обов'язки, робить так, щоб справедливість перемагала (в рамках закону).

Рис. 3 Кокарда Поліції

Слід сказати, що в кожному відомстві існує своя система відбору кандидатів чи кандидаток обумовлених видом специфічної діяльності в професії. Всі системи об'єднує спільне завдання вибрати найбільш достойних

кандидатів чи кандидаток, які за своїми моральними, фізичними, інтелектуальними якостями, тобто формою професійного мислення, найбільше підходять у тому чи іншому випадку з врахуванням їх природнього і соціального розвитку.

Чоловік і жінка – це два різні, але не протилежні світи, зливаючись в одне ціле вони не руйнують один одного, а взаємно доповнюють і виконують одну єдину функцію – прагнення до продовження людства і як нами вже було підкреслено, що Бог Сварог і Богиня Лада є одним єдиним продовженням Бога Роду. Чоловік і жінка – це сплетіння двох квадратів, що символізують всесвітню гармонію та зливаються в єдину восьмикутну зірку. Ця гармонія за філософією Піфагорійської школи стверджує, що весь світ є число, число 4 є число гармонії і якщо розділити музикальну струну на співвідношення один до одного, а потім один до двох, у наступному один до трьох, а також один до чотирьох, то ми отримуємо гаму: до – ре – мі – фа – соль – ля – сі, тобто музикальну гармонію, тому число 4 є символом гармонії, а злиття або сплетіння двох квадратів є початком всіх початків і символом гармонії космічного порядку, де чоловік виступає як ідея, що сходить до нього з неба і реалізує себе в матеріальному житті. Жінка, яка підхоплює цю ідею, повертає її на небо, розвиваючи та удосконалюючи її. Як стверджують дослідники в сфері жіночої наукової творчості, які б ідеї не розвивала жінка, завжди на початку зародження тієї чи іншої ідеї стоїть чоловік, чи то батько, чи брат, а можливо хтось інший. Таким чином чоловік та жінка символізують єдине ціле і реалізують інволюційну частину з однієї сторони та еволюційну частину з іншої сторони розвитку природи, суспільства та життя в цілому, як дві сторони однієї медалі [3].

Слід враховувати, що не тільки психологічні та соціальні, а й біологічні особливості детерміновані, як чоловіка, так і жінки на хромосомному рівні, де вирішуються специфічні завдання, які проявляються в спадковості процесів, які задіяні в специфічності розмноження, як в індивідуальному, так і в подальшому соціально-історичному розвитку ядра, де хромосомний матеріал іншої хромосоми визначає, як ознаки більш ускладненого формування чоловічої статі, як носія ідеї по відношенню до формування статі жіночої. За статистичними даними в більшості випадків хлопчиків завжди народжується більше ніж дівчаток, що обумовлено генетичним розмаїттям. Таким чином, чим швидше розвивається чоловіче покоління, тим скоріше розвиваються різноманіття ідей життєдіяльності, тим більше прогресує людство. Так швидше воно замінює минуле наступним, чим інтенсивніше розвивається будь-яка ідея, яка актуалізується в даний час, тим генетично сильніша та більш різноманітніша популяція. За первинними символами модель маскуліності чоловіків, як відповідна конструктивна поведінка у відношеннях з певним історичним суспільством, формується на фундаментальних позиціях характеру персоналізації особистості та яскраво виражена в психо-геометрії квадрата Бога Сварога (див. мал. 4).

Рис. 4 Квадрат Бога Сварога

Жінка – це стабільність вашого роду, носій генетичної стійкості та розвитку, існуючі закони природи регулюють кількість народжених хлопчиків та дівчаток. На війну, за народним повір'ям, народжується більше хлопчиків, а на мирне існування дівчаток. Але слід зазначити, що кожний хлопчик і дівчинка, як в майбутньому чоловік і жінка несуть і розвивають в собі елементи протилежної статі, які обумовлюються співвідношенням статевих гормонів, проявляються в формуванні відповідної морфології, фізіології та психології та відповідних сексуальних проявів. Зустрічаються випадки урівноваження розбіжностей між маскулізацією жінок та фемінізацією чоловіків, ось чому символи Бога Сварога та Богині Лади зображуються квадратами з еліпсами, які пересікаються і в них прихована гендерна сутність, а її сутність не варто універсалізовувати (див. мал. 5).

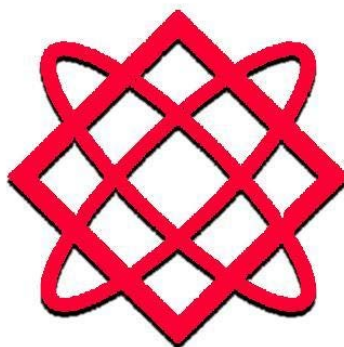

Рис. 5 Квадрат Богині Лади

Але в них криється прихована практика, як концентрувати в собі жіночу та чоловічу енергію? Як відкрити для себе самого себе? Слід сказати, що коли Ви уважно розглянете квадрати Бога Сварога та Богині Лади, придивившись виявите два еліпси що перетинаються, а якщо більше сконцентрувавши увагу на цих фігурах, то відкриєте в їх зображенні фігури серцець, як по вертикалі, так і по горизонталі. Щоб повністю відкрити свої творчі можливості та раціонально вирішувати всі життєві ті інші питання, необхідно

сконцентрувавшись у собі настільки, щоб побачити чотири серця одночасно. Той стан надмірної концентрації уваги в якому ви при цьому опинитесь надасть вам можливість знайти найраціональнішу відповідь у вирішення будь-якої проблеми та як найбільш досконаліше виконати будь-яке поставлене перед собою завдання (див. мал. 6).

Рис. 6 Квітка енергетичної концентрації

Таким чином, квітка, яка виникає із еліпсів, що перетинаються є символом весни, кохання, одруження та продовження щедрот народження. Ми навіть не можемо уявити будь-яку подію, урочистості без букета живих квітів. На весілля, день народження, хрестини, ми всюди і завжди бачимо багато квітів. Але ми зовсім не помічаємо одну суттєву особливість квітки – квітку яка позбавлена коріння, ми можемо називати живою тільки умовно. Навіть якщо ви занурите її у воду, вона все рівно помре. Треба сказати, що знахарі ніколи не сушать свої трави у своєму житлі, бо квітка без коренів вже через дві години активно починає вампірити енергію з навколишнього середовища. Так Ванга, яка глибоко відчувала ці енергетичні здвиги, не приймала в подарунок зірвані квіти. «Навіщо несеш мені в будинок смерть?», – питала вона. Якщо бажали подарувати їй квіти, то дарували в горщику з корінням. Важко не погодитись з Вангою – символічно, ми повинні дарувати землю в горщику прикрашену квіткою. За легендами чоловічу силу відтворювала Земля, ми пам'ятаємо з дитинства казки, де богатир, торкаючись до землі, відновлював свою силу [1].

За Фрейдом, відкривши сонник, ми знаходимо квіти в горщиках, як вони сняться та до яких подій застерігають нас ці сни, що означає сон про ту чи іншу квітку, квітку що росте в горщику. Перш за все квіти в горщиках сняться як правило до добра, до хороших змін. Такий сон являє собою позитивну ознаку будь-яких подій, символ всього найкращого, але щоб повністю розкрити сон потрібно його деталізувати, розглядаючи різні тлумачення перш за все для чоловіків і жінок окремо. Так як їх символи суттєво відрізняються, а сон набагато залежить від особистості кому він приснився та які події оточують цю людину.

Якщо сновидіння бачить *жінка*, яка вирощує і піклується про квіти в горщику поливає їх, підв'язує та проріджує – це за сонником добрий знак, гарний символ взаємовідносин чоловіка та жінки, це говорить про те, що найближчим часом сім'ю цієї жінки очікує гармонійний розвиток родинного благополуччя.

Чоловічі сні в цьому випадку можуть означати благополуччя на роботі, реалізацію його життєвих проєктів, гарні почуття удачі в особистих справах. Таке сновидіння відкриває перспективи дій та розширює межі його аналізу життєвої ситуації, вказує на недоліки та шляхи їх усунення, в якому напрямку потрібно вирішувати справи та події які потрібно опрацювати.

Сновидіння квітів в горщику для *вагітної жінки* означає її вагітність, якщо вона про своє становище ще не знає, приємні почуття умиротворення і в майбутньому є символом спокою.

– *жива квітка* – це дуже добрий знак який трактується однозначно як добра звістка. Ці сновидіння пророчать хороші зміни на всіх рівнях розвитку подій життя і це сновидіння стверджує про те, що шлях вибраний правильно і надалі потрібно тільки стверджуватись на цьому шляху в досягненні цілей.

– *дуже гарна красива квітка* говорить про закоханість даного суб'єкта, але ця закоханість може ще не мати відповіді та потрібно дуже багато працювати над собою щоб досягнути взаємності. Але це кохання може бути невдалим і потрібно бути готовим до того щоб можливо навіть переносити розчарування та біль.

– *штучні квіти* – це не дуже гарне сновидіння, не дуже гарний знак згідно з сонником Ванги. Це символ холодності та обману у взаєминах. Можлива ситуація та розвиток подій за якими потрібно бути обережним з збереженням вірності кохання до любимої людини, адже це сновидіння може бути попередженням.

– *засохлі квіти в горщиках* не передвіщають нічого хорошого – це символ високої втомленості душевної порожнечі і т.п. потрібно приділити увагу своїм психологічним та фізичним станам.

У зв'язку з тим що за народними прикметами, як з'ясували ми вище, всі рослини здатні насичуватись енергетикою тих людей поруч з якими вони знаходяться, а потім цю енергію переносити на інших і впливати на них, тому потрібно прискіпливо відноситись до людей, які роблять вам подарунок з живими квітами без горщика, бо з квітами можна отримати негаразди. **Вірити чи ні**, у такі прикмети – це справа кожного (див. мал. 6).

Рис. 6 Як потрібно дарувати квіти

З року в рік в Україні та світі прогресивно знижується чоловіча та жіноча фертильність (здатність зрілого організму давати нащадків). Показники, що вважалися нормою, приміром, у 1930-х роках, нині просто недосяжні. «Відбулася колосальна деградація і триває повільне еволюційне вимирання, – розповідає про чоловіче репродуктивне здоров'я академік Української технологічної академії, президент Всеукраїнської міждисциплінарної асоціації «Чоловіче здоров'я», сексолог-андролог Юрій Заседа. – Якщо така тенденція триватиме, не зрозуміло, що чекає на наш вид».

Жіноче здоров'я визначається не тільки біологічними і психологічними факторами, але багато в чому залежить і від соціальних та економічних умов її життя. Кожна жінка має право на безпечне та задовільне інтимне життя, доступ до контрацепції і необхідної медичної допомоги. Жінка вільна сама вибирати собі партнера. Вирішувати, як вести статеве життя, коли ставати матір'ю і чи народжувати взагалі. Всі ці права і є репродуктивними правами жінки і закріплені в безлічі міжнародних документах верб національному законодавстві: 1) право на «свободу і безпеку особистості»; 2) право на свободу від дискримінації в питаннях забезпечення охорони здоров'я й у питаннях сім'ї; 3) право на здоров'я; 4) право «одружуватися і створювати сім'ю»; 5) право на свободу від «довільного або незаконного втручання в особисте життя, питання сім'ї і дому»; 6) право на використання досягнень наукового прогресу і право на згоду в наукових експериментах; 7) право на свободу від сексуальної дискримінації.

Якщо не виховувати з середньої школи та не продовжити виховання особистості у вищій школі, що розумно і вдало використовує свої права, проблема сама собою не вирішиться. Ми знаємо, що школа закладає всі основи сексуального виховання дитини і воно формується у три фази:

1. *Споглядання* – пізнання світу, розуміння статей, їх призначення.
2. *Ідентифікація* – методом формування уявлення про статеву культуру і власну сексуальну належність.
3. *Цілісність Я та МИ* – завершення формування статевої культури.

В цьому аспекті Оксана Яремчук презентує тренінгову акме-орієнтовану технологію самоконструювання «Я» на основі колективного несвідомого давніх слов'ян, задіючи гендерні міфологеми. За вищі духовні прояви людини в прадавні часи «відповідали» надприродні істоти – боги, духи, культурні герої. Вона говорить що саме контакт з ними, під час ритуальних дійств, обрядів, свят наснажував слов'ян, нагадував про зв'язок з традицією, яка відтворювалась у внутрішньому світі кожного учасника священнодійства [8].

Висновки. Таким чином, на основі вищевикладеного матеріалу, можемо зробити висновки, що основне завдання поліцейського за символами є перекриття зірки Хаосу, Кокардою зірки поліцейського, яке будується на ментальному рівні взаємодії особистості з суспільством, а саме це – перетворення хаосу в гармонійну чітку законодавчу систему соціальних

взаємовідносин, забезпечення громадського порядку та безпеки громадян, їх підтримка в скрутних ситуаціях, забезпечення прав і свобод, а також інтересів держави.

Можемо констатувати, що все більше залучення жінок до професії поліцейського, яку представляють чоловік і жінка як рівні, покращує взаємовідносини з населенням на ментальному рівні, де визначальною складовою репродуктивного здоров'я чоловіка і жінки є сакральний зміст вірувань і традицій народу, що визначають традиції кожної людини, сім'ї, народу окремо. І непередбачувані фантазії і перекося в цьому напрямку ведуть до неприродних порушень.

Персоналізація поліцейського пов'язана з тим, що психіка чоловіків і жінок організована зовсім по різному, тому робочі взаємовідносини чоловіка та жінки поліцейських змішуються в спільному показнику, де ініціатива повинна вступати з гармонією сталості і стабільності, що базуються на історично обумовленій сакральності.

Література:

1. Зборовська Н. В. Фемінний характер української ментальності. Сучасність. 2001. № 7-8. С. 146-150.
2. Євтушенко І. В. Роль архетипної символіки у вираженні інтимних почуттів суб'єкта до близьких йому людей (на основі дослідження міфів, казок та психомалюнків): дис. канд. психол. наук : 19.00.07. Черкаси, 2004. 371 с.
3. Митрополит Іларіон (І. Огієнко) Дохристиянські вірування українського народу: історично-релігійна : монографія. Київ : Обереги, 1992. 424 с.
4. Мединська Ю. Я. Колективне несвідоме як глибинна детермінанта етнічного менталітету : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. Одеса, 2005. 181 с.
5. Оксамитна С. Гендерні відмінності у сфері зайнятості, освіти та навчання в Україні в контексті Угоди про асоціацію. К. : Києво-Могилянська академія, 2018. 35 с.
6. Олійник А. С. Конституційне законодавство України : гендерна експертиза. К.: Логос, 2001. 77 с.
7. Стельмахович М. Г. Сім'я і родинне виховання в Україні з найдавніших часів до XIX ст. Українознавство: посібник / уклад. В. Я. Мацюк, В. Г. Пучаг. К.: Зодіак – ЕКО, 1994. 399 с.
8. Яремчук О. В. Парадигма етнокультурної міфотворчості в соціальній психології: можливості застосування. *Наукові студії із соціальної та політичної психології* : збірник статей. Вип. 24 (27). К., 2010. С. 40-49.

References:

1. Zborovska N. V. Feminnyi kharakter ukrainskoi mentalnosti. Suchasnist. 2001. № 7-8. S. 146-150.
2. Yevtushenko I. V. Rol arkhetyпноi symboliky u vyrazhenni intymnykh pochuttiv subiekta do blyzkykh yomu liudei (na osnovi doslidzhennia mifiv, kazok ta psykhomaliunkiv): dys. kand. psykhol. nauk : 19.00.07. Cherkasy, 2004. 371 s.
3. Mytropolyt Parion (I. Ohiienko) Dokhrystyianski viruvannia ukrainskoho narodu: istorychno-relihiina : monohrafiia. Kyiv: Oberehy, 1992. 424 s.
4. Medynska Yu. Ya. Kolektyvne nesvidome yak hlybynna determinanta etnichnoho mentalitetu: dys. ... kand. psykhol. nauk: 19.00.01. Odesa, 2005. 181 s.

5. Oksamytna S. Henderni vidminnosti u sferi zainiatosti, osvity ta navchannia v Ukraini v konteksti Uhody pro asotsiatsiiu. K. : Kyievo-Mohylianska akademiia, 2018. 35 s.

6. Oliinyk A. S. Konstytutsiine zakonodavstvo Ukrainy: henderna ekspertyza. K.: Lohos, 2001. 77 s.

7. Stelmakhovych M. H. Simia i rodynne vykhovannia v Ukraini z naidavnishykh chasiv do KhIKh st. Ukrainoznavstvo : posibnyk / uklad. V. Ya. Matsiuk, V. H. Puchah. K.: Zodiak – EKO, 1994. 399 s.

8. Yaremchuk O. V. Paradyhma etnokulturnoi mifotvorchosti v sotsialnii psykholohii: mozhlyvosti zastosuvannia. Naukovi studii iz sotsialnoi ta politychnoi psykholohii: zbirnyk statei. Vyp. 24 (27). K., 2010. S. 40-49.